

Maatschappelijk verantwoord beleggen

Themavisie CZ groep – november 2021

Inleiding

In het beleid Maatschappelijk verantwoord beleggen van CZ groep (CZ MVB-beleid) is vastgelegd hoe wij als organisatie rekening houden met de maatschappelijke impact van de bedrijven en landen waarin we beleggen. Aan de ene kant ondersteunen we als investeerder graag zaken die positief bijdragen aan verbeteringen voor mens, milieu en maatschappij (we hanteren een strategie van positieve selectie en beleggen bij voorkeur alleen in de beter presterende organisaties op ESG-gebied). Aan de andere kant stimuleren we als belegger bedrijven en landen om hun eventuele negatieve impact zoveel mogelijk te voorkomen of beperken (via engagement en voting). Tot slot investeren we niet in organisaties die een grote, structureel negatieve maatschappelijke impact hebben en die niet openstaan voor verbeteringen (toepassing van het CZ Uitsluitingenbeleid).

CZ groep hanteert bij het monitoren van de maatschappelijke impact van bedrijven en landen drie hoofdthema's: mens, milieu en maatschappij. Deze thema's zijn uitgelijnd op de centrale, internationaal gangbare criteria voor maatschappelijk verantwoord beleggen: Environmental, Social & Governance (ESG). Binnen de hoofdthema's onderscheiden we diverse actuele onderwerpen waar wij een visie op hebben vastgesteld en via positieve selectie, engagement, voting en/of uitsluiting op sturen.

In dit document wordt per onderwerp besproken wat de visie van CZ groep is en wat de minimale standaarden zijn die wij hanteren ten aanzien van het onderwerp. De instrumenten die wij gebruiken om uitvoering te geven aan ons beleid worden verder toegelicht in het CZ MVB-beleid en het CZ Uitsluitingenbeleid (beide in te zien op www.cz.nl/beleggingen).

Thema's	Actuele onderwerpen
Mens	Mensenrechten Arbeidsrechten Gezondheid Voeding Gendergelijkheid
Milieu	Natuur, ontbossing, biodiversiteit Klimaatverandering
Maatschappij	Belastingen Corruptie Herstel en verhaal

Mens

Mensenrechten

Het respecteren van mensenrechten is voor CZ groep een basisvoorwaarde voor investering. Wij verlangen dat de bedrijven en landen waarin wij investeren zich houden aan de 'UN Guiding Principles on Business and Human Rights' (Principes voor Mensenrechten en Bedrijfsleven van de Verenigde Naties) en deze concreet toepassen in hun beleid en bedrijfsprocessen (waaronder het inkoopbeleid en contractmanagement). Hierbij verwachten wij dat bedrijven en landen de voortgang van hun beleid monitoren en over de resultaten rapporteren. Verder verlangen wij, conform de principes van de 'UN Global Compact', dat het voorkomen van schade en het mitigeren van risico's bij organisaties voorop staat en dat zij voor onverhoopte schade goede verhaal- en herstelprocessen voor de getroffensten hebben ingericht. Verder letten we in het kader van mensenrechten – in die sectoren waar relevant – op de juiste toepassing van het principe van 'Free, Prior and Informed Consent' (FPIC).

Vanwege de mogelijke mensenrechtenschendingen die worden veroorzaakt door het gebruik van wapens, sluit CZ groep bedrijven die betrokken zijn bij wapenhandel of -productie uit van investering.

Wij gebruiken de instrumenten positieve selectie, engagement, voting en/of uitsluiting om er op te sturen dat de bedrijven en landen waarin wij beleggen de principes van onderstaande conventies naleven. Deze principes hebben betrekking op onder meer **mensenrechten**, arbeidsrechten, milieu en goed bestuur (waaronder het voorkomen van fraude en corruptie).

- Universele Verklaring van de Rechten van de Mens (UVRM)
- UN Global Compact
- UN Guiding Principles (Principes voor Mensenrechten en Bedrijfsleven)
- OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen
- International Labour Organization Standards, waaronder maar niet beperkt tot:
  - Conventie 169: Indigenous and Tribal Peoples Convention

Arbeidsrechten

CZ groep verwacht van de bedrijven en landen waarin wordt geïnvesteerd dat zij zich houden aan de fundamentele arbeidsnormen van de International Labour Organization (ILO) ten aanzien van gedwongen arbeid,

kinderarbeid, discriminatie en het recht op vakbondsvrijheid en collectieve onderhandelingen.

Wij verwachten hierbij ook dat organisaties toezien op toepassing van de arbeidsnormen bij hun toeleveranciers en screenen hierop.

Wij gebruiken de instrumenten positieve selectie, engagement, voting en/of uitsluiting om er op te sturen dat de bedrijven en landen waarin wij beleggen de principes van onderstaande conventies naleven. Deze principes hebben betrekking op onder meer mensenrechten, **arbeidsrechten**, milieu en goed bestuur (waaronder het voorkomen van fraude en corruptie).

- Universele Verklaring van de Rechten van de Mens (UVRM)
- UN Global Compact
- UN Guiding Principles (Principes voor Mensenrechten en Bedrijfsleven)
- OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen
- International Labour Organization Standards, waaronder maar niet beperkt tot:
  - Conventie 29, Forced Labour
  - Conventie 87, Freedom of Association and Protection of the Right to Organise

- Conventie 98, Right to Organise and Collective Bargaining
- Conventie 100, Equal Remuneration
- Conventie 105, Abolition of Forced Labour
- Conventie 111, Discrimination (Employment and Occupation)
- Conventie 138, Minimum Age Convention
- Conventie 182, Worst Forms of Child Labour

Gezondheid

CZ groep verlangt van de bedrijven en landen waarin wordt geïnvesteerd dat zij zich houden aan de 'UN Guiding Principles' en dat zij deze principes toepassen in hun beleid en bedrijfsprocessen, de voortgang ervan monitoren en over de resultaten rapporteren. Ten aanzien van het onderwerp Gezondheid verwachten wij dat bedrijven en landen toezien op veilige en gezonde werkomstandigheden voor hun medewerkers en dat zij het voorzorgprincipe toepassen om de veiligheid van productielocaties en productieprocessen te garanderen.

Hiernaast zetten wij ons via onze beleggingen in voor de wereldwijde toegang tot medicijnen. Wij hebben in dit kader het Investor Statement van de Access to Medicine Index ondertekend en scharen ons hiermee achter een gemeenschappelijke investeerderseis dat farmaceuten zich inzetten voor de beschikbaarheid en betaalbaarheid van medicijnen in ontwikkelingslanden.

Verder sturen we via engagement op het voorkomen van antibioticaresistentie (AMR) en zijn we in dit kader via onze externe engagementmanager aangesloten bij een

investeerdersonderzoek dat actief dialoog voert met bedrijven in onder meer de voedingsmiddelen-, diergeneeskundige en farmaceutische industrie. Vanwege de gezondheidsschade die roken met zich meebrengt, sluit CZ groep bedrijven die omzet genereren uit de productie of teelt van tabaksproducten uit van investering.

Wij gebruiken de instrumenten positieve selectie, engagement, voting en/of uitsluiting om er op te sturen dat de bedrijven en landen waarin wij beleggen de principes van onderstaande conventies naleven. Deze principes hebben betrekking op onder meer **mensenrechten**, arbeidsrechten, milieu en goed bestuur (waaronder het voorkomen van fraude en corruptie).

- Universele Verklaring van de Rechten van de Mens (UVRM)
- UN Guiding Principles (Principes voor Mensenrechten en Bedrijfsleven)
- OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen
- International Labour Organization Standards, waaronder maar niet beperkt tot:
  - Conventie 155, Occupational Safety and Health
  - Conventie 161, Occupational Health Services
  - Conventie 162, Asbestos
  - Conventie 187, Occupational Safety and Health
- Access to Medicine Index

Voeding

CZ groep stelt in lijn met de UN Global Compact, de UN Guiding Principles en OESO-richtlijnen, eisen aan bedrijven

en landen die onderdeel uitmaken van de voedingsmiddelenketen ten aanzien van hun rol om honger te bestrijden en goede gezondheid te bevorderen. We verlangen van alle organisaties dat zij zich houden aan de fundamentele arbeidsnormen van de International Labour Organization (ILO) en van landbouw- en veehouderijbedrijven dat zij de Vijf Vrijheden van Dieren, zoals vastgelegd door de Farm Animal Welfare Committee (FAWC), respecteren. Tevens ondersteunen wij, via onze engagementmanager, de principes van FAIRR en de BBFAW Global Investor Statement on Farm Animal Welfare.

Hiernaast zijn wij aangesloten bij de Access To Nutrition Initiative. Via dit initiatief voert CZ – samen met andere investeerders – actief de dialoog met bedrijven die betrokken zijn bij het produceren van voedings- en drinkwaren. Bedrijven worden aangespoord om consumenten zoveel mogelijk toegang te geven tot betaalbare gezonde voeding. Daarnaast dringen we er bij bedrijven op aan dat ze door hun invloed op de keuzes van consumenten sturen op een gezonde levensstijl door bijvoorbeeld het gebruik van marketing en labeling.

Van bedrijven die betrokken zijn bij handel en/of productie van palmolie en soja verwachten wij dat zij duurzaamheidsstandaarden hanteren zoals richtlijnen voor het tegengaan van ontbossing zoals genoemd in de UN Global Compact.

Wij gebruiken de instrumenten positieve selectie, engagement, voting en/of uitsluiting om er op te sturen dat de bedrijven en landen waarin wij beleggen de principes van onderstaande conventies naleven. Deze principes hebben betrekking op onder meer **mensenrechten**,

arbeidsrechten, milieu en goed bestuur (waaronder het voorkomen van fraude en corruptie).

- Universele Verklaring van de Rechten van de Mens (UVRM)
- UN Guiding Principles (Principes voor Mensenrechten en Bedrijfsleven)
- UN Global Compact
- OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen
- FAWC Vijf Vrijheden van Dieren
- International Labour Organization Standards, waaronder maar niet beperkt tot:
  - Conventie 29, Forced Labour
  - Conventie 87, Freedom of Association and Protection of the Right to Organise
  - Conventie 98, Right to Organise and Collective Bargaining
  - Conventie 100, Equal Remuneration
  - Conventie 105, Abolition of Forced Labour
- Access to Nutrition Initiative

Gendergelijkheid

CZ groep verlangt van de bedrijven en landen waarin wordt geïnvesteerd dat zij zich houden aan de 'UN Guiding Principles' en dat zij deze principes toepassen in hun beleid en bedrijfsprocessen, de voortgang ervan monitoren en over de resultaten rapporteren. Ten aanzien van het onderwerp Gendergelijkheid betekent dit dat zij oog dienen te hebben voor verschillen tussen mannen en vrouwen als het gaat om het risico op mensenrechtenschendingen. Wij screenen of bedrijven criteria op het gebied van gender- en vrouwenrechten opnemen in hun

inkoopbeleid en in hun contracten met toeleveranciers en onderaannemers. Verder verwachten we dat zij een duurzaamheidsverslag publiceren met daarin inzicht in de verdeling en beloning tussen mannen en vrouwen.

Wij gebruiken de instrumenten positieve selectie, engagement, voting en/of uitsluiting om er op te sturen dat de bedrijven en landen waarin wij beleggen de principes van onderstaande conventies naleven. Deze principes hebben betrekking op onder meer **mensenrechten**, arbeidsrechten, milieu en goed bestuur (waaronder het voorkomen van fraude en corruptie).

- Universele Verklaring van de Rechten van de Mens (UVRM)
- UN Guiding Principles (Principes voor Mensenrechten en Bedrijfsleven)
- UN Global Compact
- OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen
- International Labour Organization Standards, waaronder maar niet beperkt tot:
  - Conventie 100, Equal Remuneration
  - Conventie 111, Discrimination (Employment and Occupation)
  - Conventie 156, Workers with Family Responsibilities
  - Conventie 183, Maternity Protection Convention

Milieu

Natuurbehoud / Ontbossing / Biodiversiteit

CZ groep verwacht van bedrijven en landen waarin geïnvesteerd wordt dat zij:

- hun negatieve impact op beschermde gebieden verminderen en ontbossing tegengaan;
- waterschaarste voorkomen en duurzaam opereren in gebieden waar waterschaarste heerst;
- criteria met betrekking tot natuur opnemen in hun inkoopbeleid, bedrijfsvoering en contracten met toeleveranciers.

Hiernaast zijn wij aangesloten bij de Finance for Biodiversity Pledge. Via dit initiatief voert CZ – samen met andere investeerders – actief de dialoog met organisaties om ervoor te zorgen dat de biodiversiteit zoveel mogelijk behouden blijft en daar waar nodig wordt hersteld. Daarnaast zetten wij ons door middel van dit initiatief in voor het meten van onze eigen impact op het gebied van biodiversiteit, dit doen we onder andere door in te zetten op het ontwikkelen van bruikbare meetmethodes.

Wij onderschrijven de principes van de Global Compact van de Verenigde Naties, en verwachten van bedrijven

dat ze zich inzetten voor leven zowel op land als onder water. Daarbij verwachten wij dat bedrijven en overheden zich inspinnen om natuurgebieden te behouden en uit te breiden, dat bossen duurzaam worden beheerd en dat biodiversiteitsverlies wordt beperkt. Daarnaast voeren we de dialoog met bedrijven en landen op de naleving van de standaarden als geformuleerd in de Marine Stewardship Council om ons zo in te zetten voor duurzame visserij, naast de andere initiatieven ter bevordering van duurzame visserij en landbouw zoals genoemd bij voeding.

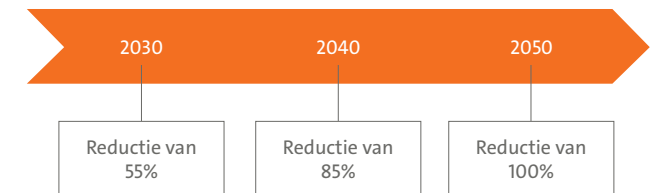
Wij gebruiken de instrumenten positieve selectie, engagement, voting en/of uitsluiting om er op te sturen dat de bedrijven en landen waarin wij beleggen de principes van onderstaande conventies naleven. Deze principes hebben betrekking op onder meer mensenrechten, arbeidsrechten, milieu en goed bestuur (waaronder het voorkomen van fraude en corruptie).

- Universele Verklaring van de Rechten van de Mens (UVRM)
- UN Guiding Principles (Principes voor Mensenrechten en Bedrijfsleven)
- UN Global Compact
- OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen
- The Finance for Biodiversity Pledge

Klimaatverandering

We staan wereldwijd voor de enorme uitdaging om de opwarming van de aarde af te remmen en de daarmee samenhangende klimaatverandering een halt toe te roepen. CZ groep stuurt actief en scherp op de verlaging van de CO₂-uitstoot van de eigen beleggingsportefeuille. Onze doelen zijn in lijn met het Klimaatakkoord van Parijs en werken stapsgewijs toe naar volledige reductie in 2050.

CZ-doelen CO₂-reductie beleggingsportefeuille

Wij meten en rapporteren ieder jaar onze voortgang op onze doelen en bekijken minimaal iedere vijf jaar of verdere aanscherping mogelijk en/of nodig is.

De energiesector speelt een belangrijke rol in de verduurzamingslag die nodig is. Het energiegebruik is momenteel voor 80 procent afkomstig uit fossiele bronnen en dat moet zo snel mogelijk veranderen. Er is

een transitie nodig naar alternatieve, schone bronnen voor energieopwekking. Als investeerder stimuleert CZ groep ondernemingen (en landen) in de energiesector om substantieel bij te dragen aan de energietransitie en waar mogelijk het voortouw te nemen. Via onze externe engagementmanager zijn wij aangesloten bij het investeerdersinitiatief Climate Action 100+ waarin bedrijven die veel CO2 uitstoten worden aangespoord om hun emissies te verlagen. We verwachten van alle organisaties waarin wij beleggen dat zij een duurzaamheidsverslag publiceren. Wij beleggen hiernaast uitsluitend in fondsen – zoals hypotheek – waarin klimaatneutraliteit in de ambities is opgenomen. Wij monitoren de voortgang en spreken indien nodig de fondsmanagers hierop aan.

Voor een aantal ondernemingen is het bijdragen aan de transitie niet mogelijk. Sterker nog, hun bedrijfsactiviteiten belemmeren de transitie naar duurzame energie en veroorzaken een enorme hoeveelheid CO2-uitstoot. Dit betreft met name ondernemingen die hun omzet halen uit de delving en/of bewerking van kolen, teerzanden en/of schaliegas. Daarom sluiten wij deze ondernemingen uit van investering.

Wij gebruiken de instrumenten positieve selectie, engagement, voting en/of uitsluiting om er op te sturen dat de bedrijven en landen waarin wij beleggen de principes van onderstaande conventies naleven. Deze principes hebben betrekking op onder meer mensenrechten, arbeidsrechten, milieu (klimaat) en goed bestuur (waaronder het voorkomen van fraude en corruptie).

- UN Guiding Principles (Principes voor Mensenrechten en Bedrijfsleven)
- UN Global Compact
- OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen
- Climate action 100+
- Parijs akkoord (Het overkoepelende doel is het beperken van de opwarming van de aarde tot 1.5°C, en maximaal 2.0°C)

Maatschappij

Belastingen

CZ groep verlangt van bedrijven en landen waarin wordt geïnvesteerd dat zij een integer belastingbeleid voeren en dat zij managementsystemen hebben voor de controle op de naleving ervan. Ook in het inkoopbeleid en in contracten met toeleveranciers verwachten wij dat dit thema is opgenomen.

Hiernaast verwachten we van bedrijven en landen dat ze transparant zijn over hoeveel belasting ze betalen en waar ze dit doen. Naast het rapporteren over hoe er belasting wordt betaald, verwachten we van bedrijven dat ze geen steekpenningen of smeergeld betalen om hun belastingplicht te verlagen.

Wij gebruiken de instrumenten positieve selectie, engagement, voting en/of uitsluiting om er op te sturen dat de bedrijven en landen waarin wij beleggen de principes van onderstaande conventies naleven. Deze principes hebben betrekking op onder meer mensenrechten, arbeidsrechten, milieu en **goed bestuur** (waaronder het voorkomen van fraude en corruptie).

- UN Guiding Principles (Principes voor Mensenrechten en Bedrijfsleven)
- UN Global Compact

- OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen
- OESO-verdrag inzake de bestrijding van omkoping van buitenlandse ambtenaren bij internationale transacties
- United Nations Convention against corruption

Corruptie

CZ groep verlangt van bedrijven en landen waarin wordt geïnvesteerd dat zij een effectief anti-corruptiebeleid opnemen in hun bedrijfsvoering en inkoopbeleid. Tevens dienen er managementsystemen actief te zijn voor de controle op naleving ervan.

Wij gebruiken de instrumenten positieve selectie, engagement, voting en/of uitsluiting om er op te sturen dat de bedrijven en landen waarin wij beleggen de principes van onderstaande conventies naleven. Deze principes hebben betrekking op onder meer mensenrechten, arbeidsrechten, milieu en **goed bestuur** (waaronder het voorkomen van fraude en **corruptie**).

- UN Guiding Principles (Principes voor Mensenrechten en Bedrijfsleven)
- UN Global Compact
- OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen

- OESO-verdrag inzake de bestrijding van omkoping van buitenlandse ambtenaren bij internationale transacties
- United Nations Convention against corruption

Herstel en Verhaal

CZ groep verlangt van bedrijven en landen waarin wordt geïnvesteerd dat zij de juiste klachtenmechanismes voor alle stakeholders hebben georganiseerd. Dit behelst onder meer dat zij zorg dragen voor eerlijke afhandeling en transparantie van het proces voor de betrokkenen. Ook verwachten wij dat extern gerapporteerd wordt over klachten en hoe de afhandeling is geregeld.

Wij zetten actief engagement in op 'Access to remedy' waarbij het inrichten van klachtenmechanismes en het tot juiste oplossingen komen met eventuele slachtoffers centraal staat. Daarnaast sporen we bedrijven aan de standaarden van de UN Guiding Principles voor herstel en verhaal toe te passen.

Wij gebruiken de instrumenten positieve selectie, engagement, voting en/of uitsluiting om er op te sturen dat de bedrijven en landen waarin wij beleggen de principes van onderstaande conventies naleven. Deze

principes hebben betrekking op onder meer mensenrechten, arbeidsrechten, milieu en **goed bestuur** (waaronder het voorkomen van fraude en corruptie).

- Universele Verklaring van de Rechten van de Mens (UVRM)
- UN Guiding Principles (Principes voor Mensenrechten en Bedrijfsleven)
- OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen

Zorg die verder gaat